
Arche - Arkhe

Autor:

Data de publicació: 06-05-2022

Arche (/ʔʔʔʔrki/; Grec antic: ʔʔʔʔ; de vegades també transcrita com arkhé) és una paraula grega amb sentits primaris "començament", "origen" o "font d'acció" (ʔʔ ʔʔʔʔʔ: des del principi, ʔr ʔʔ ʔʔʔʔʔ ʔʔʔʔʔ: l'argument original), i més tard "primer principi" o "element". Per extensió, pot significar "primer lloc", "mètode de govern", "imperi, regne", "autoritats" (en plural: ʔʔʔʔʔ), "comandament". [1] El primer principi o element correspon a la "substància subjacent última" i al "principi imempret últim irresportable". [2] En el llenguatge filosòfic del període arcaic (segles VIII a VI aC), arche (o archai) designa la font, l'origen o l'arrel de les coses que existeixen. En la filosofia grega antiga, Aristòtil va en primer pla el significat de l'arc com l'element o principi d'una cosa, que encara que i no demostrable i intangible en si mateixa, proporciona les condicions de la possibilitat d'aquesta cosa. [3]

Cosmogonies mítiques

En la mítica cosmogonia grega d'Hesíode (segles VIII a VII aC), l'origen del món és el Caos, considerat com una condició divina primordial, de la qual va aparèixer tota la resta. En la creació "caos" és un buit obert, però més tard la paraula s'utilitza per descriure l'espai entre la terra i el cel, després de la seva separació. "Caos" pot significar un espai infinit, o una matèria sense forma que es pot diferenciar. [4] La noció d'infinit temporal era familiar per a la ment grega des de l'antiguitat remota en la concepció religiosa de la immortalitat. [5] La concepció del "diví" com a origen va influir en els primers filòsofs grecs. [6]

En la cosmogonia òrfica, els Cronos van produir Èter i Caos i van fer en el diví Èter un ou platejat, del qual va aparèixer tota la resta. [7]

En les cosmogonies mitològiques del Pròxim Orient, l'univers és sense forma i buit i l'única cosa existent abans de la creació era l'abisme de l'aigua. En la història de la creació babilònica, Enuma Elish, el món primordial es descriu com un "caos aquós" del qual va aparèixer tota la resta. Una cosa semblant es descriu en el Llibre del Gènesi, on l'esperit de Déu es mou sobre el rostre fosc de les aigües. [8]

En la cosmologia hindú, que és similar a la cosmologia vèdica, al principi no hi havia res en l'univers sinó fosc. L'ésser autopromoció va crear les aigües primordials i hi va establir la llavor. Això es va convertir en un ou d'or (Hiranyagarbha) del qual va aparèixer tota la resta. [9]

Arche en la filosofia grega antiga

L'herència de la mitologia grega ja encarnava el desig d'articular la realitat en el seu conjunt i aquest impuls universalitzador va ser fonamental per als primers projectes de teorització especulativa. Sembla que l'ordre de "ser" es va visualitzar per primera vegada imaginativament abans que es pensés de manera abstracta. [10] En l'antiga filosofia grega, l'arc és l'element i el primer principi de les coses existents. Es considera una substància permanent o naturalesa (physis) ja sigui una o més que es conserva en la generació de la mateixa. D'això tot sorgeix primer i en això es resolen en un estat final. Aquesta font d'entitat sempre es conserva. (Aristòtil-Metaf.A, 983, b6ff). Anaximandre va ser el primer filòsof que va utilitzar l'arc per al que els escriptors d'Aristòtil en endavant van anomenar "el substrat" (Simplici Phys. 150, 22). [11] Els filòsofs grecs atribuïts a atributs divins arquebis. És l'horitzó diví de la substància que ho abasta i valora totes les coses.

Tales de Milet (segles VII a VI aC), el pare de la filosofia, va afirmar que el primer principi de totes les coses és l'aigua,[12] i la considerava com una substància que conté moviment i canvi. La seva teoria va ser recolzada per

l'observació de la humitat a tot el món i va coincidir amb la seva teoria que la Terra flotava sobre l'aigua. Les seves idees van ser influenciades per la cosmogonia mitològica del Pròxim Orient i probablement per l'afirmació homèrica que l'oceà circumdant és la font de totes les fonts i rius. [13]

La teoria de Tales va ser refutada pel seu successor i estimat alumne, Anaximandre. Anaximandre va assenyalar que l'aigua no podia ser l'arc, perquè no podia donar lloc al seu contrari, el foc. Anaximandre afirmava que cap dels elements (terra, foc, aire, aigua) podia ser arquejat per la mateixa raó. En canvi, va proposar l'existència de l'apeiron, una substància indefinida de la qual neixen totes les coses i a la qual tot tornarà. [14] Apeiron (interminable o il·limitat) és una cosa completament indefinida i Anaximander probablement va ser influenciat pel caos original de Hesíode (abisme badall). Probablement pretenia que significués principalment "indefinit en espècie", però va assumir que també era "d'una extensió i durada il·limitades". [15] La noció d'infinít temporal era familiar per a la ment grega des de l'antiguitat remota en la concepció religiosa de la immortalitat i la descripció d'Anaximandre era en termes apropiats per a aquesta concepció. Aquest arc s'anomena "etern i sense edat". (Hipòlit I,6,I;DK B2) [16]

Anaximenes, alumne d'Anaximandre, va avançar una altra teoria. Torna a la teoria elemental, però aquesta vegada postula aire, en lloc d'aigua, com l'arc i li atribueix atributs divins. Va ser el primer filòsof registrat que va proporcionar una teoria del canvi i la va recolzar amb observació. Utilitzant dos processos contraris de rarefacció i condensació (aprimament o engrossiment), explica com l'aire forma part d'una sèrie de canvis. L'aire enrarit es converteix en foc, condensat es converteix primer en vent, després en núvol, aigua, terra i pedra en ordre. [17][18] L'arc és tècnicament el que subjau en tota la realitat/aparença.

Tipologia de respostes

Al llarg del temps, les diferents respostes, per part dels filòsofs, al tema de l'arkhé van donar lloc a quatre categories:

Hilozoisme: arkhé com a matèria animada.

Panteisme: arkhé com a força divina (tot és déu).

Monisme: arkhé com a llei única, base de tot allò que existeix.

Pluralisme: és a dir, hi ha una multiplicitat d'arkhés; resposta que intentaria conciliar l'ésser amb l'esdevenir.

Dins el primer tipus, estaria la teoria de l'hilemorfisme d'Aristòtil.[4] Alguns filòsofs del segon tipus van ser obligats a retractar-se de les seves explicacions panteistes a la qüestió de l'arkhé per xocar amb les creences cristianes, com ara Pere Abelard.[5] Exemples de monisme serien Tales o Parmènides. Com a representants del pluralisme, estarien Empèdocles o Anaxàgores.

Implicacions

Buscar respostes al tema de l'arkhé va obrir nous interrogants i temes de debat a causa de les seves implicacions, que són:[6]

La possibilitat que allò que apareix com a diferent davant els nostres sentits, en el fons no ho sigui, ja que té un arkhé comú.

La possibilitat que els nostres sentits, en conseqüència amb el raonament anterior, no siguin una font fiable de coneixement.

Que sigui, per tant, necessària la distinció entre allò que és fenomènic (apercebut pels sentits) i allò que és numènic (apercebut per la intel·ligència).

La possibilitat que la nostra observació de coses o éssers individuals que es generen i es destrueixen, en el fons, tot formi part d'una sola substància eterna i indestructible, ja que acceptem la idea que existeix un únic arkhé comú a tot.

Vegeu també

Apeiron

Arquetip

Monisme material

Principi

Sopa de cromodinàmica quàntica

^ ????, Un lèxic grec-anglès

^ Lèxic de Peters:1967:23

^ Barry Sandywell (1996). Filosofia presocràtica. Vol 3. Routledge Nova York. pp. 142–144

^ Això es descriu com un gran buit ventós, gairebé il·limitat (abisme) on hi ha les arrels i els extrems de la terra, el cel, el mar i el tàrtar: en línia La teogonia d'Hesíode. Traducció H.G.Evelyn White (1914): 116, 736-744

^ William Keith Chambers Guthrie (pel·2000). Historia de la filosofía griega. Cambridge University Press. p 83

^ La frase: "Diví és el que no tenia principi, ni fi" s'atribueix a Tales

^ G.S.Kirk, J.E.Raven i M.Schofield (2003). Filòsofs presocràtics. Cambridge University Press. p.24

^ William Keith Chambers Guthrie (pel·2000). Historia de la filosofía griega. Cambridge University Press. p 58, 59

^ Matsya Purana (2.25-30)en línia; La creació

^ Barry Sandywell (1996). Filosofia precocràtica vol.3. Routledge Nova York. 28,42

^ William Keith Chambers Guthrie (pel·2000). Historia de la filosofía griega. Cambridge University Press. p 55, 77

^

^ G.S. Kirk, J.E. Raven i M. Schofield (2003). Filòsofs pre-socràtics. Cambridge University Press. p 89, 93, 94

^ Simplicí, Comentaris sobre la física d'Aristòtil (24, 13).

^ G.S.Kirk, J.E.Raven i M.Schofield (2003). Filòsofs pre-socràtics. Cambridge University Press. p 110

^ William Keith Chambers Guthrie (pel·2000). Historia de la filosofía griega. Cambridge University Press. p 83

^ Daniel.W.Graham, Enciclopedia de filosofía. Anaxímenes.

^ C.S.Kirk, J.E.Raven i M.Schofield (2003). Filòsofs pre-socràtics. Cambridge University Press. p 144